

Datum

2023-10-12

Vår referens

Philip Ljungberg

Utredningssekreterare

philip.ljungberg@malmö.se

Tjänsteskrivelse**Yttrande över motion från John Roslund (M) om rättvisa betyg
GYVF-2023-2303****Sammanfattning**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har fått möjlighet att yttra sig över John Roslunds (M) motion där han föreslår kommunfullmäktige beslutar att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden gemensamt med grundskolenämnden tar fram åtgärder för att säkerställa att slutbetyg överensstämmer med faktisk kunskap och att rutiner för hur gymnasierna ska agera tas fram. I motionen föreslås vidare att gymnasieskolorna ska informera grundskoleförvaltningen om de skolor där slutbetygen avviker från elevernas faktiska kunskap. John Roslund (M) anser att kvaliteten på betygsättning är varierande. Ett tydligt problem enligt honom är att helt utbildad personal sätter betyg som sedan rektorn godkänner. Risken är därför uppenbar att eleven får ett felaktigt betyg. Av motionen framgår vidare att elevernas slutbetyg är viktiga och att betygen därför måste vara rättvisa.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att rekommendera kommunfullmäktige att avslå motionen. Betygsättning är ett ansvar som även är myndighetsutövning för den undervisande läraren och därmed inte får ifrågasättas såsom föreslås samt att det endast är legitimerade lärare som får betygsätta. Åtgärder för att säkerställa kvalitet och likvärdighet på betygsättningen bör vidtas nationellt.

Förslag till beslut

1. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande över motionen och skickar det till kommunstyrelsen.
2. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen rekommendera kommunfullmäktige att avslå motionen.

Beslutsunderlag

- Följebrev till remiss av motion om rättvisa betyg Moderaterna (M)
- Motion om rättvisa betyg Moderaterna (M)
- Förslag till yttrande GVN 2023-10-27 över motion från Moderaterna om rättvisa betyg
- G-Reviderad tjänsteskrivelse GVN 2023-10-27 Yttrande över motion från John Roslund (M) om rättvisa betyg

Beslutsplanering

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott 2023-10-17

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-10-27

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

John Roslund (M) inkom med en motion där han föreslår kommunfullmäktige besluta att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden gemensamt med grundskolenämnden tar fram åtgärder för att säkerställa att slutbetyg överensstämmer med faktisk kunskap och att rutiner för hur gymnasierna ska agera tas fram. I motionen föreslås vidare att gymnasieskolorna ska informera grundskoleförvaltningen om de skolor där slutbetygen avviker från elevernas faktiska kunskap. John Roslund (M) anser att kvaliteten på betygsättning är varierande. Ett tydligt problem enligt honom är att helt utbildad personal sätter betyg som sedan rektorn godkänner. Risken är därför uppenbar att eleven får ett felaktigt betyg. Av motionen framgår vidare att elevernas slutbetyg är viktiga och att betygen därför måste vara rättvisa.

Förslag till yttrandet*Motionen i kortbet*

John Roslund (M) anser att kvaliteten på betygsättning är varierande. Ett tydligt problem enligt honom är att helt utbildad personal sätter betyg som sedan rektorn godkänner. Risken är därför uppenbar att eleven får ett felaktigt betyg. Av motionen framgår vidare att elevernas slutbetyg är viktiga och att betygen därför måste vara rättvisa. Enligt motionen ska likställighetsprincipen och rättvisa gälla även inom betygsättningen och att elevernas faktiska kunskap därför ska bedömas.

Betygsättning enligt skollagen

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att endast legitimerade lärare i årskurs/ämnet får sätta betyg och om en lärare utan legitimation undervisat ska läraren sätta betyg tillsammans med en legitimerad lärare. Om lärarna inte kan enas ska den legitimerade läraren sätta betyget. Av samma bestämmelse framgår att rektorn endast får sätta betyg när två lärare inte är överens om ett betyg. Av 7 kap. 5 § grundskoleförordningen framgår vidare att om två eller flera legitimerade lärare inte kan enas om betyget ska den lärare som är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser sätta betyget.

Till stöd för betygssättningen har läraren en betygsskala med nationellt formulerade och framtagna betygsriterier (se t.ex. 10 kap. 19 § skollagen). Kursplaner innehåller beskrivningar av kursens s.k. centrala innehåll dvs det innehåll som undervisningen ska täcka samt de betygsriterier som ska användas vid bedömningen. Betygsriterierna ska bidra till likvärdighet i lärarnas bedömning av elevernas kunskaper. Enligt förordningen om läroplan för grundskola, förskoleklassen och fritidshemmet (avsnitt 2.8) har rektorn ett ansvar för skolans resultat och förväntas därmed följa upp dem.

Nationella prov finns i ett antal ämnen och ska stödja betygsättningen. De nationella proven är ett stöd för en likvärdig och rättvis bedömning och betygsättning av en elevs kunskaper och de

är i stor utsträckning obligatoriska prov. Enligt 10 kap. 20 a § skollagen gäller att betygssättning i ett ämne på en nivå som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl. Sammanfattningsvis finns en reglering i skolans bestämmelser som tydligt ger läraren ansvaret för den myndighetsutövning som betygssättning innebär, men som också lämnar stöd och riktlinjer för hur betygssättningen ska ske.

Det är värt att notera att kursplaner, centralt innehåll och kunskapskrav skiljer sig åt mellan grundskola och gymnasieskola och att elevernas prestationer i de olika skolformerna därför inte är enkelt jämförbara. Om betygssättning tillämpas felaktigt, bör det hanteras vid tillsyn och inte genom generella åtgärder.

Åtgärder på nationell nivå

Flera åtgärder har vidtagits för att främja en mer likvärdig betygssättning. Skolinspektionen har granskat ett antal huvudmäns arbete med betyg och bedömning där de bland annat utgått från avvikelser mellan nationella provbetyg och slutbetyg. Rapporterna kan användas av huvudmännen för att granska det egna arbetet med betyg och bedömning. Skolverket har publicerat analyser av skillnader mellan resultat på nationella prov och slutbetyg. Regeringen har tagit initiativ för att öka kvaliteten i betygssättningen. Bland annat ska de nationella proven digitaliseras för att bidra till en mer likvärdig bedömning för eleverna. Förberedelser har även gjorts för att införa en central rättning av de nationella proven.

De elever som är bosatta i Malmö kan välja att studera i gymnasieskolor hos fristående huvudmän och i andra kommuner samtidigt som Malmö kommunala skolor tar emot elever från andra kommuner och fristående huvudmän. Det är därför viktigt med nationella åtgärder.

Pågående arbete i Malmö

I det systematiska kvalitetsarbetet för gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ingår analys av betygsresultat i på både skolenhets- och huvudmannanivå. Grundskoleförvaltningen har i uppdrag att varje år följa upp skillnaderna mellan slutbetyg och resultat på de nationella proven och utifrån det systematiska kvalitetsarbetet arbeta med avvikelserna mellan resultaten.

Nämndens ställningstagande

Mot bakgrund av den reglering som finns kring ansvaret för betygssättning samt de åtgärder som satts in på riksnivå gällande utveckling av betyg och bedömning anser nämnden att motionen bör avslås.

Ansvariga